

NOTES BIBLIOGRÀFIQUES

Fitxes bibliogràfiques

Martí-Codolar, una obra social de la burgesia

Autors: Ramón Alberdi i Rafael Casasnovas
Obra Salesiana Martí-Codolar
Editor: Grupo EDEBÉ (Ediciones Dom Bosco)
Barcelona, 2001
496 pàgines
24 cm x 17 cm

Els jardins de Martí-Codolar

Autors: Ramón Alberdi i Rafael Casasnovas
Editor: Ajuntament de Barcelona. Districte d'Horta-Guinardó
Col·lecció Quaderns de l'arxiu 2
Barcelona, 1999 (2a edició)
162 pàgines
21 cm x 21 cm

Comentari

Hem ajuntat en un sol comentari les dues obres perquè ambdues corresponen a un mateix indret: els jardins de la Granja Vella d'Horta. A més, han estat redactades pels mateixos autors amb la col·laboració indispensable en la part gràfica de Joan González i Torres.

Rares vegades tenim l'ocasió de poder assaborir un estudi tan complet i fidel d'un indret singular de la nostra ciutat. Un estudi profund i erudit, i a la vegada suficientment lleuger per aconseguir que sigui de fàcil lectura. És un estudi essencial per a qualsevol persona interessada a conèixer la vera història d'un dels pocs paratges valuosos que s'han salvat de la destrucció sistemàtica provocada per l'expansió de l'urbs i pels interessos posats en joc amb l'afany de construir sense mesura.

A *Martí-Codolar una obra social de la burgesia*, els autors, després d'un acurat resum dels antecedents que justifiquen els noms de Granja Vella i Vall d'Hebron, estudien l'adquisició de l'indret pels Martí i Codolar, el pas de la propietat a la comunitat salesiana i la seva utilització actual.

El llibre, però, és molt més que tot això. S'inicia amb un estudi de la fundació del monestir de Sant Jeroni de Vall d'Hebron a Collserola, la relació dels jerònims amb l'entorn agrícola de la zona i la condició dels seus arrendataris.

El segon capítol està dedicat a estudiar la presència de la burgesia barcelonina dels segles XVIII i XIX a la contrada d'Horta; la venda de la Granja Vella al comerciant Josep Milà de la Roca; la transformació de la finca en residència d'esplai, els successius traspassos de la propietat als Inglada i als Martí i Codolar, i inclou, a més, una anàlisi d'aquestes famílies.

Segueix una interessant biografia, basada en documentació de primera mà, sobre la personalitat de Lluís Martí-Codolar i la seva actuació en el món dels negocis, la banca i la financiació d'empreses de transport i de comunicacions. El seu pas com a president per la *Sociedad Española de Electricidad* (fins que fou absorbida per la *Compañía Barcelonesa de Electricidad*), la *Sociedad General de Teléfonos (Red Urbana de Barcelona)*, la *Compañía Peninsular de Teléfonos* i la *Compañía Madrileña de Teléfonos*, entitats (totes domiciliades a Barcelona) promotores de la telefonia i concessionàries de la major part de la xarxa telefònica de l'Estat espanyol que, l'any 1924, foren absorbides per la *Compañía Telefónica Nacional de España*, després d'una barroera adjudicació de les seves concessions a la *ITT (International Telephone and Telegraph)* per la dictadura del general Primo de Rivera.

El capítol quart està dedicat a la figura de Dom Bosco i a l'estada d'aquest sant fundador dels salesians a Barcelona, a Sarrià i a Horta el 1886.

Els dos capítols següents descriuen la Granja Vella en el seu apogeu i en els anys de la seva decadència; l'edificació del palauet i la construcció dels diversos jardins; la formació de la col·lecció zoològica que serví de base al Zoo de Barcelona, i la vida dels seus habitants i les tragèdies de la guerra civil i la postguerra. Val la pena destacar la subtileza amb què s'ha estudiat tot aquest darrer període amb l'aportació d'experiències de veïns i supervivents.

La segona part del llibre està dedicada a l'enfocament actual de Martí-Codolar com a institució social dels salesians; la donació de la propietat; el seminari-noviciat; el centre juvenil; el centre d'estudis; les diverses lluites contra l'Ajuntament per poder salvar el recinte, i les activitats que s'hi porten a terme actualment.

En *Els jardins de Martí-Codolar* els autors donen un avanç resumit del contingut de l'altre llibre per bé que incideixen especialment en la descripció dels jardins. Com a complement duu un *Catàleg botànic i recorregut pels jardins*, obra dels jardiners encarregats de Martí-Codolar, Manuel Pérez i Joan Manuel Pérez.